

ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

שבט מוסר

באשרייבונג חלק ב'

אידיש

500

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשנ"ח לפ"ק

געווית השם יתברך

נוייר ספר
**שבט מוסר
השלט
איו אידיש
ערשינען**

באשרייגונג

נייער ספר

"שבט מוסר השלם"

אין אידיש ערשיינען

די וועלט פון ספרים איז אין די איצטיגע טאג באשיינט געווארן מיט דער דערשיינונג אין דורך פון דעם הייליגן ספר "שבט מוסר", וואס איז ארויסגעגעבן געווארן אין א הערליךער נייער אויסגאבע, אין אידישע איבערזעטונג.

- דאכט זיך, איז מידארף נישט פֿאַרשטעלן דעם ספר "שבט מוסר", ווער דער מחבר איז און וואס דאס הייליגע ספר שטעלט מיט זיך פֿאָר. אַבער דאָך איז כְּדִאי צו פֿאַרכִּיכְעָנָן אין קוּרְצָע שטריכון דעם באַדִּיט פון דעם ספר פֿאָר יעדן אַיד הירד וחרד לדבר ה'.

- דער מחבר פון ספר "שבט מוסר" איז הגה"ק רביה אליהו הכהן צ"ל, וועלכער איז געווען דער רב הכהן פון דער שטאַט איזומר אין טערקיי, מיט דריי הונדערט יאָר צוריק.

- וועגן די גראיסקייט פונעם מחבר, איז כְּדִאי אַפְּצָוּרְעָנָגָען וואָס הגה"ק רביה חיים אַבּוּלָפִיא צ"ל שרייבט וועגן הגה"ק רביה אליהו צ"ל, בזה הלשון: "הַרְבָּה הַזּוֹמָה לְמֶלֶךְ, הַלָּא זֶה אֲדוֹנֵי אֱלֹהִים... אַיִן בְּן הָעוֹלָם הַזֶּה גְּבוּרָה דְּחַשִּׁיבָה כּוֹתִיה לְמַחְצָה לְשָׁלִישׁ וּלְרַבְּיעַ... וּרְבִים הַשִּׁיבָה בְּתוֹכוֹת עַל עַוֹן יוֹם לְיוֹם יְבַיעַ". "אוּרִיף דער גאנצער וועלט איז נישטא קיין מענטש ווי ער, אַפְּילוּ נישט אַהֲבָה אַדְעָר אַדְוִיט אַפְּילוּ אַפְּערְטָל... אַוּן פִּיל מענטשן האָט עַר אַפְּגָעָה האָלָטָן פָּוּן זִינְד...".

- אַוְיך דער הייליגער חד"א צ"ל איז מרביה בשבחו פונעם מחבר פון ספר שבט מוסר, שרייבנדיג צוישן אַנדערן וועגן אַים, "ער האָט זִיך פֿאַרְנוּמָען מיט די אַרְימַעְלִיטַד דָּרָךְ אַרְומָגִין אַוּן

צוזאמענו מען פון די נגידים און פֿאַרטֿיילּוֹן צו די אַרְימַע, און אַסְאֵךְ מענטשן האָט עֶר אַפְּגַעַה האַלְטוֹן פון זינְד דָּרָךְ זִינְעַ רעדעַס אַונְדְּבָּרִי תּוֹכָה מִיטְזִיסְעַ וּוּרְטָעַר".

• דער חיד"א גיט צו, אַז "איינְמַאלּ נַאֲכַ'ן רעדן שבת, איז איינְעַרְגּוּמָעַן צו אַיס אַהֲיַס אַונְדְּבָּרִי אַיס גַּעֲקוֹשַׁטְדִּי הענט, זָאָגְנְדִּיגּ אַז עֶר האָט זִיךְ גַּעֲגַרְיִיטּ צו טָאָן אָן עַבְּרָה, אַבְּעָרְה הַיְינְט, הַעֲרֵנְדִּיגּ דָּעַס רְבִ'ס דָּרְשָׁה, האָט עֶר באַשְּׁלָאָסְן זִיךְ פּוּלְשְׁטַעְנְדִּיגּ אַפְּצַחְאַלְטוֹן דָּעַרְפּוֹן, עַכְלָה"ק.

• דער ספר שבט מוסר איז צום ערשותן מאַל געדראָקֶט געוואָרָן אַין שַׁנְתַּת תעַבְּ, אַונְדְּבָּרִי זִינְט דָּאָן אַיבְּעַרְגּוּדְרוֹקֶט געוואָרָן העכער זִיבְּעַצְגִּיגּ מַאְלִ! דער ספר איז געוועַן אַנְגַּעַנוּמָעַן אַין אלָעַ תפּוֹצּוֹת יִשְׂרָאֵל, וּוּדער דָּרוֹקָעָר שְׁרִיבְּטַא אַין דער הקְדַמָּה צו דָּעַס ספר "יִדּוֹ בְּכָלְ" (פּוֹן דָּעַס זַעֲלָבָן מַחְבָּרְ פּוֹן ספר שבט מוסר) אַז עֶר האָט גַּעַזְעַן עַרְלִיכְבָּעַ אַיְדַּן וּוּאָס פְּלַעְגַּן זִיךְ פִּירְוָן צו האַלְטוֹן דָּעַט ספר "שבט מּוֹסְרָ" אַין זִין טְלִיתְ-בִּיטְלָ, כְּדִי זִי זָאָלָן קענעַן קוֹקָן דָּרְרָיוֹ שְׁטַעְנְדִּיגּ. אַין גַּעַוְוִיסְעַ עַרְטָעַר פְּלַעְגַּן רְבָנִים פָּאָרְלָעְרָנָעַן אַ שְׁיעָר אַין דָּעַט ספר "שבט מּוֹסְרָ" יַעֲדוֹן טָאגּ צוֹישַׁן מְנַחָּה אַונְדְּבָּרִי.

• הַגָּהָה"ק רבִי הַלְּ קָאָלָמִיּוֹר זִיכְלָהָט האָט אַמְּאָל גַּעַזְגַּט אַוְיףְּ זִיךְ, אַז "דער ספר שבט מוסר האָט מִיךְ גַּעַמְאָכְט פָּאָר אַיְדְּ". אַין זִין הַיְילִיגּוֹן ספר "יעַת לְעַשׂוֹת" (שָׁאַלְהָ יִיְגָּ) וּוּאוּ רבִי הַלְּ קָאָלָמִיּוֹר שְׁרִיבְּטַא וּוּעַגְּן די לעַבְּנָס וּוּכְטִיגְקִיטְ פָּאָר אַיְדִישָׁע פְּרוֹוי צו קענעַן דָּאוּוּנָעַן אַונְדְּבָּרִי אַיְדִישָׁ, רַעֲכַנְטָעַר אַוְיסְ פָּאָרְשִׁידְעָנָעַ סְפִּירִים וּוּאָס זִי וּוּעַטְ קענעַן לְיַיְעַנְעַן דָּרָךְ דָּעַס, אַונְדְּבָּרִי אַז דָּרָךְ דָּעַט אַוְיךְ אַוְיסְגָּעָרְעָכְנָט דָּעַר ספר שבט מוסר, אַונְדְּבָּרִי אַז דָּרָךְ דָּעַט פָּאָרְשִׁטְיִיטְ זִיךְ דָּעַט וּוּרְטָעַר פּוֹן תורה, דָּעַט שְׁכָרְ פּוֹן גּוֹעַדְן, וּכְוֹ, עַיְיַיְשָׁ.

• מִיטְ זִין הַיְילִיגּוֹן שְׁפָרָאָךְ דָּעַרְוּאָרִימְטָט דָּעַר מַחְבָּרְ די אַיְדִישָׁע הַעֲרָצָעָר, תּוּכוּ רְצֻוֹף אַהֲבָה פָּאָרְזָן בָּאַשְׁעָפָעָר אַונְדְּבָּרִי יַעֲדוֹן אַיְדְּ בְּכָל מִקְומָם שְׁהָוָא. עֶר וּוּיְזִיט אַונְדְּבָּרִי דִּי חִשְׁבוֹת פּוֹן מְקִיְּם זִין יַעֲדוֹ מִצְוָה בָּאָזְוְנְדָעָר, אַפְּיָלוֹ די גָּאָר גַּרְינְגָעָ מִצְוָות

וואס מענטשן טרעטן אויף זיין, און אלץ שרייבט ער מיט אַ פֿאָרְשְׁטָעְנְדְּלִיכָּע שְׁפֶרְאָךְ, אַז אֲפִילּוּ אַ קִינְד זָאֵל קָעְנָעָן פֿאָרְשְׁטִיכָּן.

- דער ספר "שבט מוסר" איז געדרוקט געווארן אין לשון הקודש נאָך בְּחֵי פֿוֹן דָעַם מְחַבְּרָה, אָנוּ אַיְרָה תְּפָ"ח אַיְזָה עַס געדרוקט געווארן אין דער שטאטַת קָאנְסְטָאַנְטִינָאָפָּאַל. דערנָאָך אַיְזָה דָאָס ספר אַיְבָּרְדְּרוֹקָט געווארן מִיט אַ נִיְיעָ אַיְבָּרְזָעְצָוָנָג אָין דער אַיְדִישָׂעָר שְׁפֶרְאָךְ. דער דֻּעְמָאַלְסְּדִיגָּעָר אַוְיסְּלִיָּג פֿוֹן דִי אַיְדִישָׂע אַיְזָה אַבָּעָר גָּאנְץ אַנְדָעָר וּוּי דער היינְטִיגָּעָר אַוְיסְּלִיָּג פֿוֹן דִי אַיְדִישָׂע שְׁפֶרְאָך אַיְזָה דִי קְרִיְזָן פֿוֹן חְרְדִּישָׂע אַיְזָן, וּוּאָוָן רְעַדְתָּ אַיְדִיש טָאָג טָעְגָּלִיךְ. אַוְיך אַיְזָה יְעַנְעָ אַיְבָּרְזָעְצָוָנָג פֿוֹן ספר "שבט מוסר" גְּעוּנָן גְּרִיְזָג אַיְן פֿאָרְשְׁידְּעָנָע עַוְּטָעָר.

- דערינְבָּר האָט זִיך צוֹזָעְמָעְגָּעְקָלִיבָּן אַ חְשּׁוּבָּעָר וּוּדָע צָו אַיְבָּרְאָרְבִּיטָן דָעַם אַיְדִישָׂן פִּירְוּשָׂן פֿוֹן דָעַם ספר "שבט מוסר", אָנוּ עַס אַרְוִיסְּצָוָגָבָן אַיְן אַ פֿאָרְגְּרָעְסְּעָרְטָע אָנוּ פֿאָרְבָּעְסְּעָרְטָע אַוְיפָּלָאָגָע. דער אַוְיסְּלִיָּג פֿוֹן דִי אַיְדִישָׂע אַיְבָּרְזָעְצָוָנָג אַיְזָה פֿאָרְאָכָטָן גְּעוּנָרָן וּוּוִיטָּמָעְגָּלִיךְ, כְּדִי עַס זָאֵל זַיְינָן לִיְכַט פָּאָר יְעַדְן אַרְיִינְצּוּקָוָן אַיְן דָעַם ספר אָנוּ עַס צָו לְעַרְנָעָן אוֹיף אַ קְבִּיעָותִידְּגָן אָוָפָן.

- אַוְיך האָט מַעַן מְפַעַּנָּה גְּעוּנָן דִי הַוְּנְדָעְטָעָר רָאְשִׁי תִּיבּוֹת וּוּאָס זְעַנְעָן געדרוקט געווארן אין ערשותן דָרְוקָן פֿוֹן דָעַם ספר אַיְזָה אַיְדִישָׂ, אָנוּ צּוֹגְעָלִיָּגָט נאָך צָעְנְדְּלִיגָּעָר מְעֻלוֹת, וּוּי קָעְפָּלָעָק אוֹיף דִי עֲנֵנִים אַיְנְמִיטָן דִי פְּרָקִים, צְעַטְיִילָט דִי פֿאָרְאָגְרָאָפָן, אָנוּ נאָך הַיְדָוִרִים פָּאָר דִי נִיְיעָ מְהֻדוּרָא.

- אַוְיך זְעַנְעָן צּוֹגְעָבָן גְּעוּנָרָן וּוּיכְטִיגָּעָ העֲרוֹת אָנוּ הוֹסְפוֹת בַּיּוֹם סּוֹף פֿוֹן אַ סְאָךְ פְּרָקִים, וּוּי אַוְיך סִיפּוּרִי מְעַשְׂיוֹת אָנוּ אַנְדָעָר יְדִיעָות, וּוּאָס האָבָן אַ שְׁטָאָרָקָן שִׁיכְכָּת מִיטָּדִי עֲנֵנִים וּוּלְכָעָ וּוּרְעָן בָּאַהֲנְדָעָלָט אַיְן דָעַם ספר. אַוְיך דָאָרט וּוּאָוָדָר מְחַבְּרָה האָט דֻּרְמָאָנָט אַ סִיפּוּר בְּקִיצְוָר, האָבָן דִי אַיְצְטִיגָּעָ אַרְוִיסְּגָּעָבָר פֿוֹן דָעַם ספר אַפְּגָעְדְּרוֹקָט בַּיּוֹם סּוֹף פֿוֹן דָעַם פְּרָקָ דָעַם סִיפּוּר הַמְעָשָׂה בָּאַרְיכָּות, כְּדִי דָאָס ספר זָאֵל זַיְינָן אַ דָּבָר הַשְּׁלָם אָנוּ דָעַר לִיְיָנָעָר זָאֵל האָבָן דָעַם פּוֹלְסְטִין נַזְכָּר דָעַרְפּוֹן.

• דער הייליגער ספר "שבת מוסר" איז באזונדערס וויכטיג אין אונזער היינטיגן דור יתומס, ווי די הייליגע צדיקים זיין פון די פריערדיגע דורות זענען שווין ליאידער אַוועקגענומען געווארן לגנזוי מרומיים, און עס פעלן מוכחים בשער מיט דברי מוסר והתעוררות. דאס ספר "שבת מוסר" קען מלא זיין דעם דאָזיגן חלל, וויל וווען מעין איז מעין און דעם ספר, זעט מען ווי דער מהבר רעדט צו יעדן אײַנעס אויך איז אַיצטיגע דורות, גלייך ווי ער וואָלט געלעבט איצט און וואָלט פֿאַרְשְׁטָאַנְעָן אַלְעָן נסיונות פון די היינטיגע צייטן.

• עס איז ידוע וואָס דער מדרש זאגט אויפֿין פֿסּוֹק "עת לעשות לה' הָפְרוּ תּוֹרַתְךָ", אֶזְ וווען עס איז אֶזְ דָּרְ פֿרְזָאָס, מען האלט נישט די תורה, מיאיו נישט מקיים אִירְעָן מצוות ווי געהעריג, עס איז ליאידער "הָפְרוּ תּוֹרַתְךָ", דעמאָלָס איז אֶן "עת לעשות לה'", מידאָרָף טווען פֿאָר דעם אויבערשטן, צו שטאָרְקָן דעם קיומ פון דער תורה הק'.

• דער ערשטער חלק פון דער אַיצטיגער נייע מהדורא פון דעם ספר "שבת מוסר" אין אידיש, איז ערשניען מיט זעקסiar צוריק, און וויבאָלד עס איז דעמאָלָס אויסגעכאנט געווארן דורך איזן יראַים החרדימָן לדבר ה', איז עס איצט אַרְוִיסְגָּעַבָּן געווארן אין פֿיר חלקיים, און צוליב די ריזיגע הוצאות מיט וואָס אֶזְ אַוְיסְלָאָגָע אַיז פֿאַרְבּוֹנְדָן, איז דער ספר איצט אַפְּגַעְדָּרוֹקָט געווארן אין אַמְסָפָר מצומצם, וכֵּל הקודם זכח.

• די נייע מהדורא פון דעם ספר "שבת מוסר" אין אידיש, איז באַשְׁיַינְט מיט די הסכומות פון די רבנים הగאנֿים הצדיקים פון אַודְוָאָרִי, קָאָשָׂוִי, דָּעַבְּרָעִצִּין, און הָגָרְיָמָן בְּרָאַנְסְּדָאַרְפָּעָר שליט'א, חבר הַבְּדִיעָץ דְּהֻדָּה הַחֲרִידִית בְּיְרוּשָׁלָם עיה'ק.

• אַיז זיין הסכמה צו די נייע מהדורא פון ספר "שבת מוסר" שרייבט דער אַודְוָאָרִעָר רב שליט'א צוישן אַנדערן: "די הייליגע ווערטער פון דעם ספר מאָכן אַ גַּוּוֹאַלְדִּיגָּן רֹשֶׁם אָנוּ האָבען אַ גַּרְוִיסָּע וּוּרְקוֹנְג אַוְיף יְעַדְן וּוָאָס לִיְעַנְט אַין אַים... אַוְיסְעָר דעם האָט דער אַיצטיגער אַרְוִיסְגָּעַבָּר צַוְּגַעְגָּבָן אַ סָּאָךְ הייליגע ענְנִינִים אָנוּ דָּעַרְצִילְוָנְגָּעָן פון אַונְזָעָרָע הַיְילִיגָּע צְדִיקִים, פֿאָר יְעַדְן

צו פארשטיין. מען דארף צוגעווואוינען די פרויען און מיידלעך, או אין יעדע פרײיע צייט זאלן זי לויינגען אין דעם ספר".

- "דעריבער אייז אָ גְּרוֹיסַע מְצֻהָּה אַרְיִינְצּוֹנְעַמָּעַן דַּעַם סְפַר אֵין יַעֲדָע אִידְישׁ הַוִּז, אָוֹן אִים שְׂטָאַרְקָן אָוֹן שְׂטִיכָן מֵיט אֶ בְּרִיטַע האנט צו פֿאָרְבְּרִיאַיְטַעַרְן די גְּרָעַנִּיצָן פֿוֹן קְדוּשָׁה".

- אויך הַגָּהָץ אַבְּדַיְקָה וְאַדְמוֹרָה קָאַשְׂוִי שְׁלִיטַיָּא דְּרִיקְט אָוִיס זַיְינָה גְּרוֹיסַע הַתְּפָעָלוֹת אֵין זַיְינָה הַסְכָּמָה צו די נִיעַ אָוִיפְּלָאָגָע פֿוֹן "שְׁבַט מּוֹסְרָה", שְׁרִיבְנְדִיגָּה צּוּוִישָׁן אַנְדָּעָרָן:

- "דָּוָרוֹת לְאָגָן וּוְאָס אִידְזָן טְרִינְקָעַן מִיט דָּוָרְשָׁט די הַיְּלִיגָּע וּוּרְטָעָר פֿוֹן דַּעַם 'שְׁבַט מּוֹסְרָה', אָוֹן טְוִיזְנְטָעָר אִידְזָן זַעַנְעָן שְׁוִין נְתָעָרָר גַּעַוָּאָרָן דָּוָרָךְ זַיְינָה פָּלָאָס פֿיְיעַרְדְּגָעָה רַיִד צָום הַיְּלִיגָּע טָאָטָן אֵין הַיְּמָלָה, צּוּוִישָׁן זַיְיָ אַוִּיךְ גְּדוּלָה יִשְׂרָאֵל, וּוּלְכָעָה האָבָן עַס עֲדוֹת גַּעַזָּגָט אַוִּיךְ זַיְקָ אַלְיָיָן".

- "אָ גְּרוֹיסַע זַאְךְ הַאָט גַּעַטְוֹן דָּעַר אִיצְטִיגָּעָר מַוְצִּיאָה לְאוֹרָה, מִיט אִיבְּרָעִיטִישָׁטָה די וּוּרְטָעָר אַוִּיךְ די אִידְישׁ שְׁפָרָאָךְ וּוְאָס וּוּרְטָה הַיְּנִיטָה גַּעַרְעַדְטָה, אָוֹן עָר הַאָט דָּוָרָךְ דַּעַם מְזֻחָה גַּעַוָּעָן דַּעַם כָּלָ יִשְׂרָאֵל, וּוְיִיל דָּעַר סְפָר קּוֹמְטָן צו גְּרוֹיסָה אָוֹן קְלִיָּן, אָוֹן יַעֲדָעָר קָעָן אֵין דַעַם סְפָר גַּעַפְּנָעָן אַנְגְּעַנְעָמָעָה אָוֹן זִיסָּעָ רַיִד... מִידְאָרָף אַנְעַרְקָעָנָעָן די טָוָהָה פֿוֹן די יַעֲנִיגָּע וּוּלְכָעָה פֿאַרְנָעָמָעָן זַיְקָ מִיט די הַיְּלִיגָּע אַרְבִּיאִיטָה, אָוֹן זַעַנְעָן זַיְקָ מְטָרִיחָ אַרְיוֹיסְצּוֹגָעָבָן אָ דָבָר הַשְּׁלָמָה עַל טָהָרָת הַקּוֹדֶשׁ, אָוֹן עַס אִיז אָ גְּרוֹיסַע מְצֻהָּה אַרְיִינְצּוֹנְעַמָּעַן זַיְקָ אַרְיוֹיסְצּוֹבְּרַעְנָגָעָן די דָּאָזִיגָּע בְּרַכָּה אֵין יַעֲדָע אִידְישׁ הַוִּז".

- דָּעַר דְּעַבְּרָעִצְּנִינָעָר רַב שְׁלִיטַיָּא שְׁרִיבְבָּשָׁט אֵין זַיְינָה הַסְכָּמָה:

- "מִיט גְּרוֹיסָה פֿרִיִּיד הַאָב אַיְיךְ גַּעַהְעַרְט אָז אַיר גְּרוֹיִיט זַיְקָ אַרְיוֹיסְצּוֹגָעָבָן אָוֹן בָּאַלְיִיכְטָן די וּוּלְטָ מִיט די סְפָרִי מּוֹסְרָה אֵין מְאַמְּעָ-לְשׁוֹן אִידְישׁ, אָוֹן אִיצְטָהָט אַיר זַיְקָ אַונְטָעְרַגְעָנוּמָעָן אַרְיוֹפְּצּוֹבְּרַעְנָגָעָן אֵין דָרָוק דַעַם הַיְּלִיגָּן סְפָר "שְׁבַט מּוֹסְרָה"... מִיט אַ שְׁיִינָה שְׁפָרָאָךְ, אָוֹן מִיט אַפְּזַונְדָּעָרָן אֵין זַאְךְ פֿוֹן דָעַר צּוּוֹיְטָעָר וּכוֹן, אָוֹן דָאָס אַלְעָס מִיט גְּרוֹיסָה מֵיאָוֹן אַסְאָךְ אַרְבָּעָטָה".

- "וּוְיָ גְּרוֹיסָה אִיז אַיְיעָר בָּאַלְיִונָּג פֿאָר אַרְיוֹיסְצּוֹבְּרַעְנָגָעָן דַעַם דָאָזִיגָּן הַיְּלִיגָּן סְפָר, וּוְאָס אִיז פּוֹל מִיט מּוֹסְרָה אָוֹן יַרְאַת הַשָּׁם, אֵין יַעֲדָע אִידְישׁ הַוִּז, וּוְאָס דָעַר הַיְּלִיגָּעָר סְפָר אִיז הַוְּנְדָעָטָעָר

יאָרֶן געוען אַ הַיְלִיגָע לִיכְטֵט צוֹ דִי נְשָׁמוֹת פּוֹן בֵּית יַעֲקֹב, וּאֵס
דָּאַס מִינִינְט דִי נְשִׁים צְדָקָנוֹת, אָוֹן כֵּל שְׁכַנְתַּיְצְט, וּוּעַן מִיר האַלְטָן
בֵּי דִי פּוֹסְטְּרִיט פּוֹן מְשִׁיחָה, וּוּעַן דִי וּוּעַלְתַּי אִיז אַנְגָּעָפִילְט מִיט
פּוֹסְטְּעַ אָוֹן פָּאַרְדָּאַרְבָּעָנָה זָאַכְנָה אַיְן אַלְעַ שְׁפָרָאָכָן, אַוּמְעָטוֹם, וּאֵס
דָּאַס דָּאַרְךְ דָּעָרְוַיְיטָעָרָן וּוּעַרְן פּוֹן דִי גְּרָעָנִץ פּוֹן באַשִּׁידְנִיקְיַיט
אָוֹן רִינְקִיְיט. דָעַר הַיְלִיגָעָר סְפָר וּוּעַט אַרְיִינְבָּלָאָזָן אַ הַיְלִינָן
וּוִינְטַ פּוֹן אַ אהַבְתַּ הַשֵּׁם אָוֹן אהַבְתַּ הַתּוֹרָה, וּוּי עַס אִיז גַּעַוּעַן אִין
אַלְעַ צִיְיטַן".

• אוֹיךְ אִיז דָעַר דָעְרָעְצִינְעָר רְבָּ שְׁלִיטַיָּא מִשְׁבַּח דָעַם אוֹפְטַו
פּוֹן אַפְּדָרוֹקָן פָּאָר קִינְדָעָר בָּאַזְוְנְדָעָרָעָ פרְקִים וּאֵס רָעַדְן צוֹ
קִינְדָעָר, אִיז פְּרוּעָן אָוֹן קִינְדָעָר זָאַלְן זַיִ לִיְיעַנְעַן אִין זַיְיעַר פְּרִיעָ
צִיְיט, וּוּי שְׁבַת אָוֹן יוֹם טֻבָּה, אָוֹן אִיז דָאַס וּוּעַט אַרְיִינְבָּרְעָנְגָעָ
לִיבְשָׁאָפְט צוֹ תּוֹרָה אָוֹן יְרָאָת שְׁמִים אִין דִי הַעֲרָצָעָר פּוֹן אַיְדַן.
סְפָעַצְיַעַל אִין דִי הַיְנִינְטִיגָע צִיְיטַן, וּוּעַן דִי גָּאָס אִיז פּוֹל מִיט
שְׁרִיפְטַן וּאֵס פָּאַרְמָאָגָן נִישְׁטָ קִיְינָ רִיחַ פּוֹן תּוֹרָה אָוֹן אַמְתִיעָ
יְרָאָת שְׁמִים, אִיז עַס זַיְיעַר וּוּיכְטִיגָה. דָעַר חַשּׁוּבָעָר רְבָּ שְׁלִיטַיָּא
שְׁרִיבְטַ אַוִיךְ, אִיז עַס זַיְיעַר וּוּיכְטִיגָה אִיז דִי מִוסְדוֹת הַחִינּוֹק
זָאַלְן אַיְינְפִירָן שִׁיעָוְרִים אִין דָעַם סְפָר "שְׁבַט מֹסְרָה", אָוֹן אַזְוִי
וּוּעַלְן זַיִי מַקִּים זַיִן דָעַם אַנְזָאָג פּוֹן דָעַם חַכְמָה "אַוְלָת קְשָׁוָה בְּלֵב
הַנְּעָר שְׁבַט מֹסְרָה יְרָחִיקָה מִמְנוֹ" (מִשְׁלֵי כ"ב, ט"ו).

• דָעַר דָעְרָעְצִינְעָר רְבָּ רַוְפְּטַ אַיְדַן צוֹ שְׁטִיצַן דִי אַרְוִיסְגָּעְבָּר
מִיט אַ בְּרִיטְעָהָאָגָט, סִיִּ דָוְרָךְ אַלְיָוָן קוֹיְפָן דָעַם סְפָר אָוֹן אוֹיךְ
דָוְרָךְ הַעֲלָפָן פָּאַרְשְׁפְּרִירִיָּוָן דָעַם סְפָר צּוֹוִישָׁן אַיְדַן. עָרָבָאַצְיִיכְנָט
אַלְסַ "מְזוּכִי הַרְבָּבִים" דִי אַלְעַ וּאֵס וּוּעַלְן הַעֲלָפָן פָּאַרְקוֹיְפָן דִי
סְפָרִים.

אִין זַיִן הַסְכָמָה צוֹ דִי נִיְיעַ אַוִיסְגָּבָעַ פּוֹן "שְׁבַט מֹסְרָה"
שְׁרִיבְטַהָגְיַרְמָאָרְבָּרְעָרְשָׁלְטַיָּא בְזָהָל: דִי מְצֹוָה וּאֵס
הַרְהָגָשְׁתַּ... הָאָט גַּעַטְאָן בִּיְמָ אַבְרָהָמִיטְשָׁן דָעַם סְפָר אַוִיךְ אַידִישָׁ, אִיז
גַּעַוּאַלְדִיק גְּרוּיסָ, וּוּילְ דָוְרָךְ דָעַם וּוּעַט עָרְ צּוֹבְרָעְנָגָעָן אִיז אוֹיךְ דִי פְּשָׁטוּ
מַעֲנְטָשָׁן, פְּרוּעָן אָוֹן קִינְדָעָר, וּוּעַלְן לְעָרְנָעָן אִין דָעַם וּוּיכְטִיקָן סְפָר, וּאֵס אִיז
פּוֹל מִיט תּוֹרָה אָוֹן יְרָאָת-שְׁמִים.

אָט דַי גָאנְצָע אַרְכְּבָעַט הָאָט עֶר גַעְטָאָן אוֹוִיפָא שִׁינְעָם אָפָּן, אֵין אַ גְּרִינְגָע שְׁפָרָאָן אָוָן מִיט גְּרוֹיסָע אָוָן לִיכְטִיקָע וּוּרְטָעָר, אָז יַעֲדָעָר זָאָל קָעְנָעָן לְעַרְנָעָן אָוָן פָּאַרְשְׁטִיעָן אָן זִיךְ אַנְשְׁטָרְעָנָגָעָן, אַזְוִי אָז יַעֲדָעָר זָאָל הָאָבָן דַי מַעְגָּלָעְכָּקִיט צָו לְעַרְנָעָן אֵין דֻעַם הַיְילִיקָן סָפָר.

- צוישן די הוייכפונקטן וואס מען באגעגענטן לערנענדיג דעם
היליגן ספר "שבת מוסר", זענען די TICKONIMS פאר פארשידענע
ערירות, עצות פאר יעדן אידן ווי איזוי זיך צו פירן, הדרכות פאר
נשים צדקניות, עצות טובות פאר שלום בית, און ער וויזט אן ווי
אויב מען פירט זיך אויף דעם וועג, אייז מען פארזיכערט מיט
שלום בית אויף אייביג. אויך זענען דא אין דעם ספר פילע
הדרכות פאר חינוך הבנים, און הדרכות צו פארשידענע
געלעגההייטן, ווי א Chatone, א ברית, בר מצוה און איזוי וווײיטער.
דער מחבר אייז במנוק לשונו אויך מסביר די הנהגה פון די וועלט,
פארוואס איין מענטש אייז ארים און א צווײיטער אייז רייך;
פארוואס איינער אייז געבענטשט געוווארן מיט קינדער און און
אנדרער, אפילו אמאָל גרויסע צדיקים, האבן נישט זוכה געווען
דערכו - דאס אלץ ברענט דער מחבר א羅יס מיט זיין היליגע און
רייכע שפראַך, כדי יעדער איינער זאלעס לײיכט פארשטיין.

- די איצטיגע אויסגאבע פון ספר "שבט מוסר" איז אינגעטעילט לויט פרקים, לויט דעם סדר הפרשיות פון יאר. דאס געמאכט כדי יעדער איניינער זאל קענען ענדינן דאס גאנצע איז דורךין יאר, דורך לערננע יעדע וואך א פרק, איזו ווי עס איז געוען געדרוקט אין פירדא אין שנט Tak'io, לויטין סדר הפרשיות.

עס איז דעריבער צו האָפַן, איז אחינו בני ישראל בכל מקום
שחם וועלן זיך נישט צוריקה אַלטּון פון אַריינְבָּרְעָנְגָּעָן ברכה זו לתוך
ביתם, וויל אוייסער דער עצם גראיסער אויפֿטו פון לערנען אין דעם
הייליגן ספר "שבט מוסר" אַלְיִין און מיט די קינדער, איז דאָך אֵין
גואָאלְדיָגע סגולה צו האַלטּון דעם הייליגן ספר אַין יעדע אַידִישׁ
שטוב, און בזוכות לימוד הספר "ק הזה וועט מען נתעורר ווערטן צו
דיןען דעם באָשעפֿער כבמי קדם, און דאס וועט אַווֹדָאי גָּרָם זַיִן
קיירוב הגאּולה בעבּאָ.

די שענסטע מתנה פאר יונגע און אלט

עס איז יעצל ערשיינען אין דורך דער הייליגער ספר

שבט מוסר

השלמה

איבערגעזע策ט אין די אידישע שפראך

ברוב פאר והדר

דאש הייליגע ספר "שבט מוסר" איז נתחבר געווארן דורך
הגה"ק רבבי אליהו הכהן זצ"ל
רב הכלול פון איזמיר, טערקיי, מיט 300 יאר צוריק

און איז במשך די יארן איבערגענדורך געווארן נאנט צו הונדערט
מאל, צוישן זיי אויך מיט אַ אידישע איבערעהנטונג.

די איצטיגע אויסגאבע פון "שבט מוסר" אַנטהאלט אין זיך
צענדליךער מעלהות און היודרים, צוישן זיי:

1. דאס ספר איז געדורךט אין אַ הערליךן פֿאַרמאָט, אָז עס זאל
זיך ליענען לוייכט דורך יונגע און אלט.
2. דאס ספר איז געשריבן געווארן לויטין היינטיגן אויסלייג פון
אידיש, ווי עס ווערט גערעדט און געשריבן צוישן חרדײַישע אידין
אין די היינטיגע צייט.
3. הונדערטער הערות און הוספות, ביימס סוף פון אַ סאָץ פרקים
פון דעם ספר, פון די ספרים הקדושים וואָס האָבן אַ שייכות צו די
ענינים וואָס דער מחבר רעדט אַרום אין דעם ספר.

4. הערליךע סייפורים וואס האבן אַ שייכות צו די עניני המוסר וואס דער מחבר דערמאנט אין ספרהִיך שבט מוסר, און זענען צוגעדרוקט געווארן להשלמת הענינים.

5. ספרצייעל הדרכות פאר עלטערן און מלמדים ווי איזוי מהנד צו זיין זיעערע קינדער און תלמידים אויפין ערלייכן וועג.

6. אַ באָזונדער אָרט אַין דעם ספר פֿאָרנְעֵמֶט דער קוּנוֹטֶס וואָו דער מחבר באָשְׁרִיבֶּט די ענינים פֿוֹן הַנְּגָתֶה הבִּית אָוֹן שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתָּו, אָוֹן עָרְגָּרָאנְטִירֶט אַז דער וואָס ווּעָט זִיךְ פִּירֶן לוּיט זִינְעַן אָנוּוּיְזָוְנְגָּעָן, ווּעָט אַיְיבִּיגְ זִין גַּעֲבעַנְטְּשָׁטְ מִיטְ שְׁלוֹם בֵּית.

7. דאס ספר אַיז אַיְינְגָּעְטִילֶט אַין פרקים, לְוִיטְעַן סְדַר פֿוֹן די פרשיות פֿוֹן יָאָר, כִּדְיַי מִזְאָל קָעָנָעַ דּוּרְכְּלָעְטָעַן יְעָדָע וואָךְ פֿוֹן יָאָר אָן אַנְדָּעָרָן פרק, אָוֹן דּוּרְכְּיָן יָאָר עַנְדִּיגְן דּעַם גָּאנְצָן ספר "שבט מוסר".

אין דעם ספר "שבט מוסר" ברענget דער מחבר זִיִּיעַ אַ סָּאָךְ עַצְוֹת אָוֹן סְגֻּלּוֹת קָעָגַן יְעָדָע צְרָה לְיַעַן, ווי אַוְיךְ הַוְּנְדָּעָרְטָעָר רְפּוֹאוֹת אָוֹן סְגֻּלּוֹת קָעָגַן פֿאָרְשִׁידְעָנָעַ מְחַלּוֹת לְיַעַן, אָוֹן מְוּסְרִיטֶס דּעַם מענטש עָר זָאָל גַּעֲדָעָנְקָעָן אַין זִין טָאגְ טַעַגְלִיכְן לְעָבָן נִישְׁתַּן נְאַגְּגָעָרִיסְן צו ווּעָרָן מִיטְעַן שְׁטוֹרָאָטֶס פֿוֹן די ווּעָלֶט, נָאָר גַּיְינְ בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה, אָוֹן דָּאָס ווּעָט אִים בִּיְשְׁטָיְין קָעָגַן אָלָעַ עֲקַתְּנִין וּמְרַעַעַן בִּישְׁוֹן לְיַעַן, אָוֹן ווּעָט אִים דּוּרְלִיכְטָן זִין ווּעַג. עָרְגָּרָאנְטִירֶט מִיטְעַן ווּעָרָן פֿוֹן גִּיהְנוּם, אָוֹן ווּעָט זַוְּחָה זִין צו אַ חַלְקָה לְעוֹלָם הַבָּא.

דער ספר "שבט מוסר" האָט בְּמִשְׁנָה הַוְּנְדָּעָרְטָעָר יָאָרָן מְדָרִיךְ אָוֹן מְחַנְקָה גַּעֲוָעָן טְוִיזְנְטָעָר אִידְיָוָשׁ קִינְדָּעָר אוּפִין ערלייכְן אִידְיָוָשׁ ווּעַג. הַגָּהָהִיךְ רַבִּי הַלְּלָאָלָמְדִיְעָר זִיִּיעַ הָאָט עֲדוֹת גַּעַזְאָגָט אוּפִין זִיךְ, אַז דער ספר שבט מוסר האָט אִים גַּעַמְאָכְטָט פֶּאָר אַזְּאָד. אַוְיךְ אַנְדָּעָר צְדִיקִים וּקְדוּשִׁים זִיִּיעַ האָבָן אַנְגְּעַזְאָגָט זְיִיעָרָעָה קִינְדָּעָר שְׁטָעַנְדִּיגְ צוֹ לְעַרְנָעָן אַין דּעַם טַפְּרָה שבט מְוּסְרָה, ווּיְיִלְלָא דָּאָס ספר האָט זִיךְ גַּעֲרַעַנְגָּט צו די מְדָרִיגּוֹת וואָס זִיךְ זְעַנְעַן צּוּגְעַקְוּמָעָן.

דאש ספר שבט מוסר איז במשך די דורות געטראגן געוואָרַן פֿוּן ערליךע איידן אין זיעער טלית-בייטל, כדי זיי זאלן קענען לערענען. דערין פֿאָר און נאָכִין דָּאָזְוּנְיעַן.

טעמו וראֹכִי טוּב

ברענוגט אַרְיִינָן בְּרָכָה לְתוֹךְ בְּתִיכְסָם.

ז'וּיט אוּיךְ אַמְזָחָה אֶת הַרְבִּים, אָוָן קוּיפְּטָדָעַם ספר "שבט מוסר" פֿאָר זִיךְ אָוָן אַיִיעָרָה משפחָה, וַיֵּוּאַיְיךְ פֿאָר אַיִיעָרָה
בֵּית הַמְּדָרָשָׁה, אַזְעָרָה פֿאָר דָעַם מְלָמָד פָּאַרְצּוּלְעָרָנָעַן פֿאָר די
קִינְדָעָר.

אייעָר טָאָטָע אָוָן מְאָמָע וּוּלָן אַיְיךְ דָּאַנְקָבָאָר זִין אוּיפָן
עוֹלָם הַאֲמָתָה, וּוַיְיָלָל וּוּעָן זַיִיעָרָעָ קִינְדָעָר אָוָן קִינְדָס-קִינְדָעָר
וּוּרָעָן ערְלִיךְ דָוֶרֶךְ דָעַם ספר, אַיְזָה דָאָס אַ זְכוֹת גְּדוֹלָה
אייעָר טָאָטָע בְּעוֹלָם הַעֲלִיוֹן, אָוָן דָעָר גַּרְעָסְטָעָר עַילְיוֹן נְשָׁמָה
פֿאָר אַיִיעָרָעָ עַלְטָעָרָן אַיְזָה, וּוּעָן אַיְרָקְוִיפְּטָאָ סְעַטָּ שְׁבָט
מוסר פֿאָר אַיִיעָרָעָ קִינְדָעָר, אַז זִיךְ זָאָלָן בָּאַשְׁטִימָעָן
שְׁיעָוָרים אִין דָעַם הַיְילִיגָן ספר.

קוּיפְּטָדָעַם פֿאָר אַיִיעָרָעָ פָּאַרְהִיְירָאָטָעָ קִינְדָעָר די ספרִים "שבט
מוסר", וּוּעַט עַס אַיְיךְ בָּאַקְרוּנָעָן אַיִיעָרָעָ עַלְטָעָרָן אוּיפָן
עוֹלָם הַעֲלִיוֹן.

אוּיךְ אוּבָ אַיְרָקְוִיפְּטָדָעַם סְעַטָּ שְׁבָט מְוּסָר פֿאָר חַתְּן-כֶּלה
זַעַנְטָ אַיְרָקְאַנְטִירָטָ מִיטָּ שְׁלוּם בֵּית.
אוּבָ אַיְרָ וּוַיְלָטָ זְכָה זִין צָוּ ערְלִיךְעָ קִינְדָעָר, גּוֹטָעָ זְיוּוגִים,
שְׁלוּם בֵּיתִי? אוּבָ אַיְרָ וּוַיְלָטָ האָבָן פְּרָנָסָה בְּרִיוֹוחָ? - קוּיפְּטָ
דָעַם הַיְילִיגָן ספר "שבט מְוּסָר", וּוּאָס עַס אַיְזָה סְגָולָה צָוּ
הַאַלְטָן אִין שְׁטוּב.

**צדיקים או קדושים אין אלע דורות
האָבן צוגע זאגט אַז דער ווֹאָס ווועט
האָבן דעם ספר "שבט מוסר" אין
זיין הויז, ווועט אים קיינמאָל נישט
בעלן קיין פרנסה.**

דעם ניי איברגעדרוקטן ספר "שבט מוסר"
קען מען באָקומווען אין אלע ספרים געשעפטו,
ווײַ אויך האָלסעיל ביי :

הווצאת שבט מוסר, טעלעפאָן:

(718) 437-0576

אין ארץ ישראל: 02-5-142-827

חברת "הווצאת שבט מוסר"

**דער ספר איז א ליבט-זיל
און א וועג וויזער**

- א) ווי איזoi צו ווערן ליכט א תלמיד חכם און א מותמיד.
- ב) ווי איזoi צו צוברען א שלעכטע געוואוינהייט (מדה).
- ג) ווי איזoi צו וואקסן מיט יראת שמיים.
- ד) ווי איזoi צו וואקסן מיט צניעות און איידליךיט.
- ה) צו צוברען דעם רײץ צו געלט און עשרות.
- ו) הדרכה צו דאוועגען ערליך מיט כוונה.
- ז) וויך מאכן דאס הארץ צו טohan צדקה וחסד, נישט קאָרגן דאס געלט.
- ח) פירט אַרוֹף אוֹיף דעם וועג פון תשובה און תיקון המעשיס.
- ט) ספֿעַצְיַעַלְעַד הדרכה פֿאָר בְּחוּרִים.
- ו) מורה דורך פֿאָר יונגעלייט.
- יא) הדרכה פֿאָר די נשים צדקניות.
- יב) וואָנדערברָאָרער וועג-וויזער ווי איזoi מהנץ צו זיין די קינדער פון קליננוויז זיעער גרייניג און פראקטיש, מיט אַגְּרָאנְטִיעַ בעזה"י.
- יג) הדרכה פון הנהגת הבית און שלום בבית - בעסטע עצות ווי איזoi דורךצוקומען. בדוק ומנוסה.
- יד) הדרכה ווען מימאָכט אַ ברית בשעה טובעה.
- טו) ווי איזoi מען גרייט זיך צו די בר מצוה.
- טז) אַנוּוֹיְזַוְגָּעַן צו די חתונה פֿאָר
חרטן כלה און עלטערן.**

דער ספר איז לאיכט-זיל

און א וועג וויזער

- א) וועג-וויזער אין טאג-טעליגין לעבן ווי איזוי זיך אן עאה צו געבן מיט פראבלעמען וואס קומען אונטער.
- ב) הדרכה פאר צובראָכענען און דעפרעסעט מענער אָדער פרוינען וועלכע זענען צוקלאָפט צוליב צרות ליעע, אין זי אַריינצובלאָזן חיוט און חיזוק, זי זאלן זיין פריליך און מונטער, פול מיט לעבענס גייסט.
- ג) באַלייכט די הערצער פון עלטערן וועלכעעס איז פון הימל באַשערט אָפֿראָבלעム מיט קינדער פיזיש אָדער גייסטיג, זי זאלן זיך פילן אַיבערגליקליך זיינדייג די שלוחים פון הימל מקרב צו זיין די גאולה.
- ד) חיזוק און שמחה פאר די אידישע מאָמע זיך צו פלאָגן מיט פירן אָגרויסע שטוב פון פילע קינדער בלעה"ר.
- ה) חיוט און דערקוּוַיְקעניש פאר צוקלאָפטע בחורדים.
- כ) אָדֶרֶך ווי אַזוי צו נוֹצֵן געלט ביִ ביזנָעַס, נישט צו פֿאָרְלִין דָּאס פֿאָרְמָעָן אוֹיף אַיִינְמָאָל (בָּאנְקָרָאָט ח"ו).
- ג) אָוִיסְצָאוּוֹאַרְצְלָעַן די מְדַת הַקְּנָה פָּוּן אָרִים צו רִיכְכָּע, אַנוּוּיְזַעְנְדִּיג אָז די אַרְיִמְעַזְעָן דִּי גִּילְקִילְכָּע.
- ד) הַוְּנְדָּעָרְטָעָר סְגֻּוְלָות אָוּן רְפּוֹאָוֹת אָוּן סְפַּעֲצִיעָלָעָה תְּפִילָות פֶּאָר יְעַדָּע זַאַך וְוָאָס אָמְעַנְשׂ דָּאָרָף צוּם טאג-טעליגין לעבן.

דער ספר שבט מוסר איז געמיילט
לויט פראקים, לויטן סדר הפרשיות פון
יאר, כדין צו קענען ענדיגן דעם ספר
יעדעם יאר, דורך לערנען יעדע וואן א
פרק, איזוי ווי עס איז געווען געדראקט
אין פיורדא תק"ו.

אין ספר "ידן בכל" שרייבט ער, איז
ערליךע אידן פלעגן האלטן דעם ספר
"שבט מוסר" אין זיינער טלית-בייטל,
און איזוי קען מען לוייכט משלים זיין
באלאד נאכו דאוועגען יעדן טאג לויטין
סדר פון יגען פרשה.

לוח לפי סדר הפרשיות של כל השנה

		סדר בראשית
פרק כז	27. תזריע	1. בראשית פרק א
פרק כח	28. מצורע	2. נח פרק ב
פרק כט	29. אחריו	3. לך- לך פרק ג
פרק כל	30. קדושים	4. וירא פרק ד
פרק לא	31. אמרו	5. חי- שרה פרק ה
פרק לב	32. בהר	6. תולדות פרק ו
פרק לג	33. בחקותי	7. ויצא פרק ז
סדר במדבר		8. וישלח פרק ח
פרק לד	34. במדבר	9. וישב פרק ט
פרק לה	35. נשא	10. מקץ פרק י
פרק לו	36. בהעלותך	11. וינש פרק יא
פרק לו	37. שלח	12. ויחי פרק יב
פרק לח	38. קrhoת	
פרק לט	39. חוקת	
פרק מג	40. בלק	סדר שמות
פרק מא	41. פנחס	13. שמות פרק יג
פרק מב	42. מתו- מסע	14. וארא פרק יד
סדר דברים		15. בא פרקטו
פרק מג	43. דברים	16. בשלה פרק טז
פרק מד	44. ואתחנן	17. יתרו פרק יז
פרק מה	45. עקב	18. משפטים פרק יח
פרק מו	46. ראה	19. תרומה פרק יט
פרק מו	47. שופטים	20. תצוה פרק כ
פרק מה	48. תצא	21. כי- תשא פרק כא
פרק מט	49. תבא	22. ויקהיל פרק כב
פרק נט	50. נשבים- וילך	23. פקודי פרק כג
פרק נא	51. האזינו	סדר ויקרא
פרק נב	52. ברכה	24. ויקרא פרק כד
		25. צו פרק כה
		26. שמיני פרק כו